

Fri for UVI

Forebyg urinvejsinfektion
på plejehjem

LKO Kursusdag

03/09/2024

Fri for UVI
Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

patienten først OUH

Fri for UVI

Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

- Et samarbejde mellem:

- Odense Kommune

- Plejehjemmet Blomsterdalen

- Nyborg Kommune

- Vindinge Landsbycenter

- Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, OUH

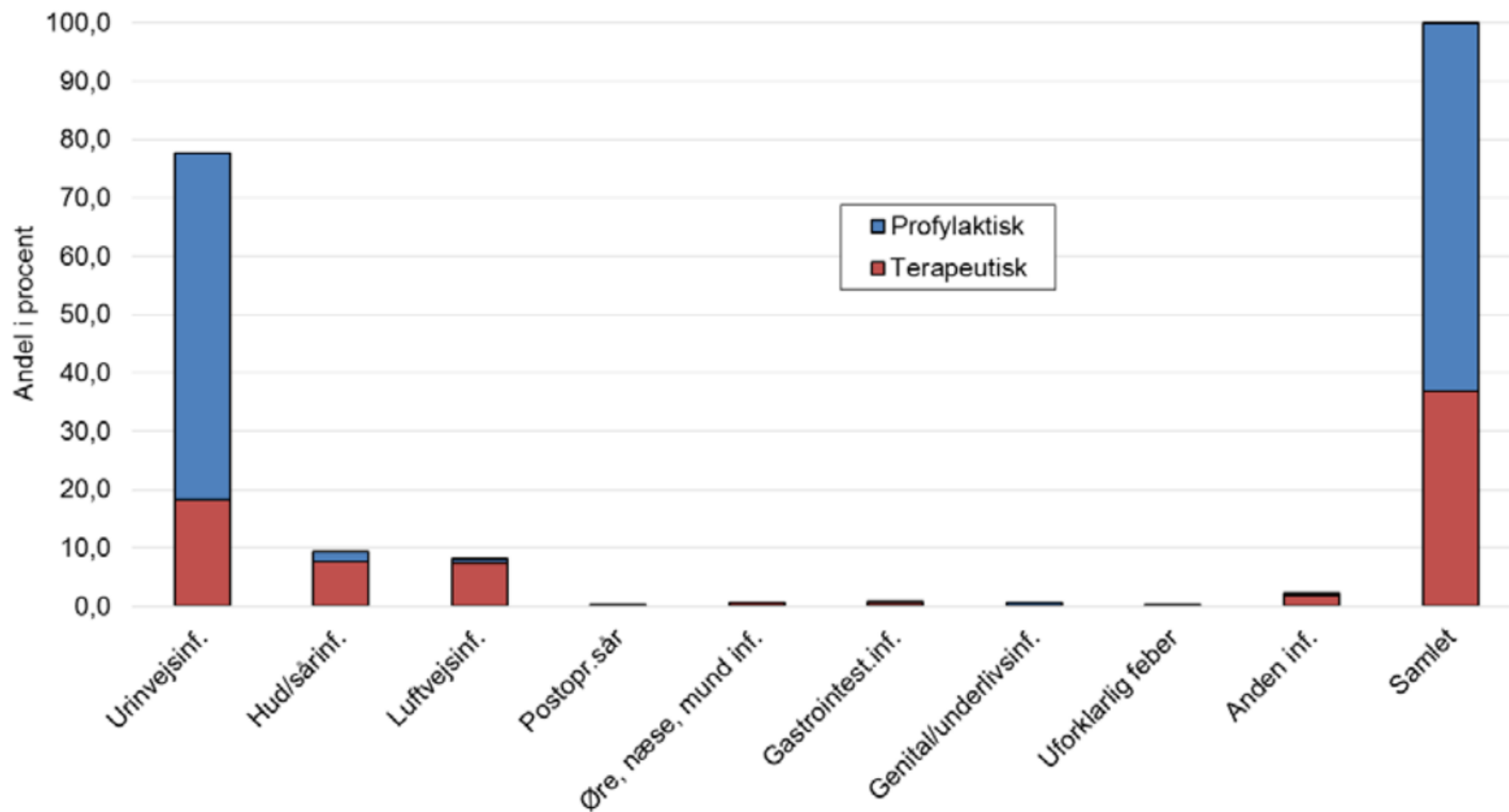

- Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship og Implementering
Afdeling for Klinisk Mikrobiologi, Herlev & Gentofte Hospital

Hvorfor?

Infektioner og antibiotikaforbrug

INKLUSSION. Forskerne har endnu ikke inddraget praktiserende læger aktivt i undersøgelsen, men det vil være ideelt at få dem med, hvis antibiotikaforbruget skal nedbringes, fortæller læge og ph.d. Sif Hele Arnold fra Herlev-Gentofte Hospital. – Foto: privat

Stærke indsats

EVALUERINGSRAPPORT

MINDRE ANTIBIOTIKAFORBRUG OG FÆRRE URINVEJSINFEKTIONER BLANDT BORGERE PÅ PLEJECENTRE Gennem vidensopbygning hos plejepersonale

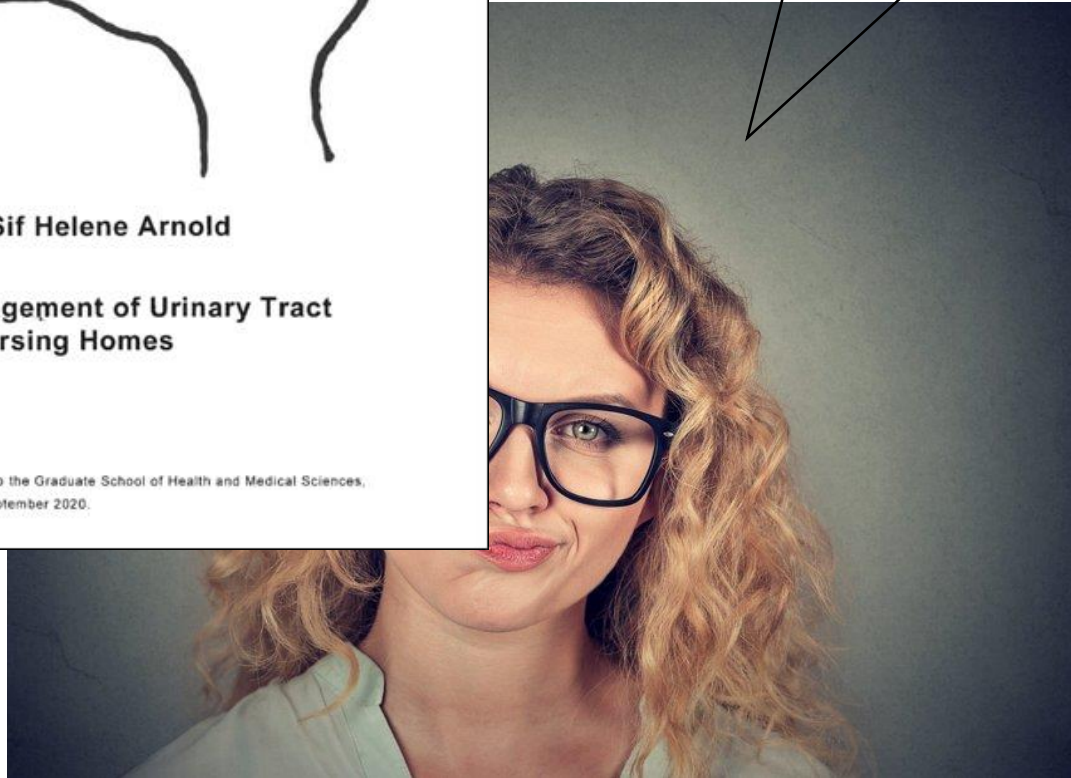
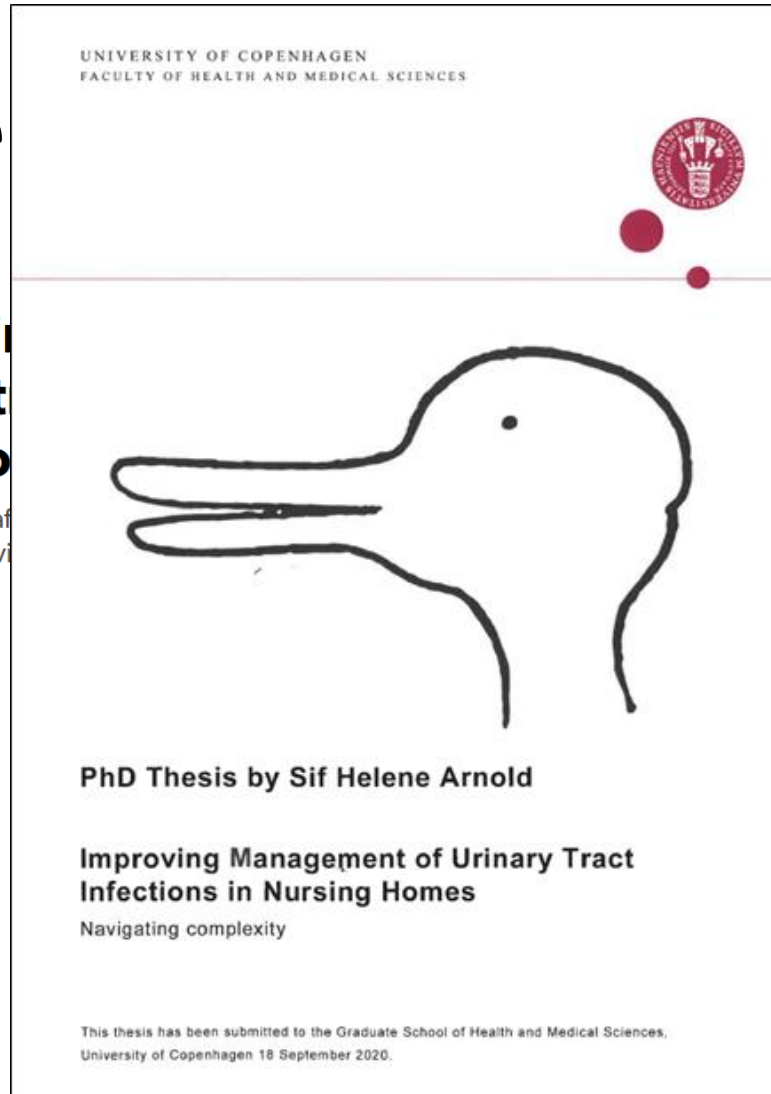

Efter to ti Plejecent af antibio

De ældre er nogle af kan let ændre det, vi

Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship & Implementering, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Herlev og Gentofte Hospital. Marts 2019

Øvelse

Symptomer på urinvejsinfektion

- Hyppige vandladninger (pollaksuri)
- Stærk vandladningstrang (urge)
- Svie og smerter ved vandladning (dysuri)
- Smerter over blæren eller symfysen
- Nyopstået inkontinens
- Nyopstået natlig vandladning (nykturi)
- Blæretømningsbesvær
- Synligt blod i urinen (hæmaturi)
- Evt. feber eller alment påvirket

Antibiotika – what's not to like?

1. Infektion
2. Mikroorganismen
3. Antibiotika
4. Urinwegsinfektion

Hvad er en infektion?

- Kroppens reaktion, når mikroorganismer trænger ind i kroppen på steder, hvor de ikke skal være
- Mikroorganismer er bakterier, virus og svampe
- Antibiotika er medicin, der behandler en infektion med bakterier

Hvad gør antibiotika?

- Slår både sygdomsfremkaldende bakterier og harmløse "hus"bakterier ihjel

Hvad gør antibiotika ikke?

- Dræber ikke virus f.eks. ved forkølelse, influenza
- Dræber ikke svamp f.eks. i ble-området

Skal alle bakterielle infektioner behandles med antibiotika?

- Nej, det kommer an på borgerens tilstand og mikroorganismen

Hvad giver antibiotika også?

- Unødvendig antibiotika fører til, at 1 ud af 3 beboere på plejehjem udvikler bivirkninger:
 - Kvalme, diarré
 - Nedsat appetit
 - Udslæt, allergi
 - Svampeinfektioner f.eks. i munden
 - Clostridium difficile infektion (C. diff.)

Hvad sker der, hvis man bruger meget antibiotika?

- Når forbruget af antibiotika stiger, øges resistensen
- Det er bakterier, der udvikler resistens
- Det betyder, at de ikke længere kan blive dræbt af antibiotika

Asymptomatisk bakteriuri

Table 1. Prevalence of Asymptomatic Bacteriuria Reported for Different Populations

Population	Prevalence, %	Reference
Children		
Boys	<1	[7]
Girls	1–2	[8–10]
Healthy women		
Premenopausal	1.0–5.0	[11]
Pregnant	1.9–9.5	[11]
Postmenopausal (age 50–70 y)	2.8–8.6	[11]
Persons with diabetes		
Women	10.8–16	[12]
Men	0.7–11	[12]
Elderly persons in the community (age ≥70 y)		
Women	10.8–16	[13]
Men	3.6–19	[13]
Elderly persons in a long-term care facility		
Women	25–50	[13]
Men	15–50	[13]
Persons with spinal cord injury		
Intermittent catheter use	23–69	[14]
Sphincterotomy/condom catheter	57	[15]
Persons with kidney transplant		
First month posttransplant	23–24	[16, 17]
1 mo–1 y post-transplant	10–17	[16]
>1 y post-transplant	2–9	[16]
Persons with indwelling catheter use		
Short-term	3%–5%/day catheter	[18]
Long-term	100	[19]

Ældre borgere på plejehjem med bakterier i urinen

Urinstix

- Jo ældre, desto flere får helt naturligt bakterier i urinen
- Hvis jeg stix'er eller dyrker urinen hos:
 - Alle raske beboere uden kateter, så vil halvdelen have en positiv stix og dyrkning
 - Alle raske beboere med kateter vil have en positiv stix og dyrkning
- Men ingen af dem har en urinvejsinfektion.

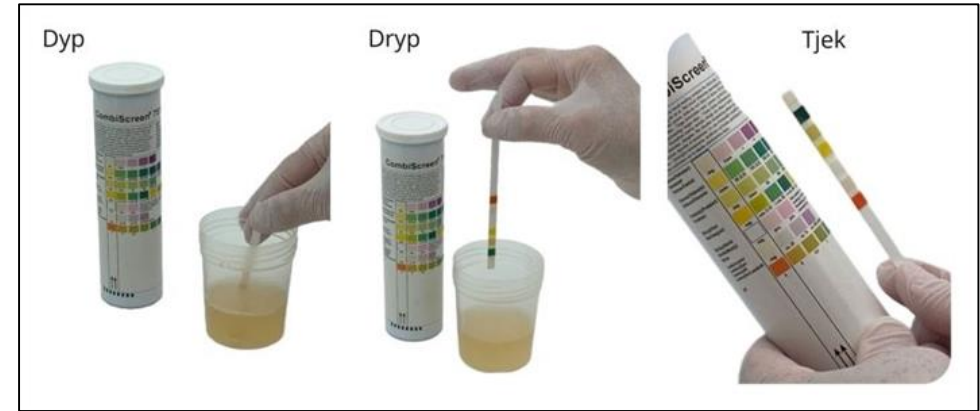
Definition af urinvejsinfektion hos ældre

- Uden kateter:
Specifikke urinvejssymptomer + bakterier i urinen ved dyrkning
- Med kateter:
Alvorlige symptomer

Urinstix

- En langvarig og bredt accepteret praksis
 - Billig, nem og hurtigt

- Siemens Multistix 7
 - Udviklet som POC test til unge fertile kvinder med symptomer på UVI
 - Rule-out test

Urinstix

- Urinstix kan kun bruges, hvis den er negativ
- Brug af urinstix på plejehjem fører til:
 - Forkert diagnostik.
 - Overbehandling med antibiotika.
- Brug af urinstix skal lægeordineres

Hygiejne

Håndhygiejne

Hvorfor

- Håndhygiejne er den bedst dokumenterede metode til forebyggelse af smittespredning
- Hænder, der ikke er rene, er den hyppigste årsag til, at smitte spredes og infektioner opstår

Nedre toilette – hvordan?

Principper:

- Forklæde og handsker
- Rene omgivelser – rengør bord/sengebord før remedierne placeres her
- Rent vand og plastpose med våde vaskeklude/ fad m. plastpose
- Fra rent mod urent – start ved urinrørets åbning
- Kun ét strøg med hver klud
- Anvend vaskecreme (skal ikke vaskes af) eller evt. intimsæbe med lav ph
 - Sæbe skal vaskes af med rent vand for at undgå irritation/kløe
- Tør/dub omhyggeligt
- Håndklæde lægges til vask efter hvert brug
- Hvis afføring - skal fjernes først – skift handsker -håndhygiejne
- Efter nedre toilette vaskes og desinficeres hænderne altid
- Plastpose lukkes og smides i affaldskurv
- Håndvask og hånddesinfektion

Fokuspunkter - hygiejne

Opsummering – fokus hygiejne:

- Håndhygiejne inkl. brug af handsker
- Brug forklæde
- Nedre toilette og bleskift

Husk også:

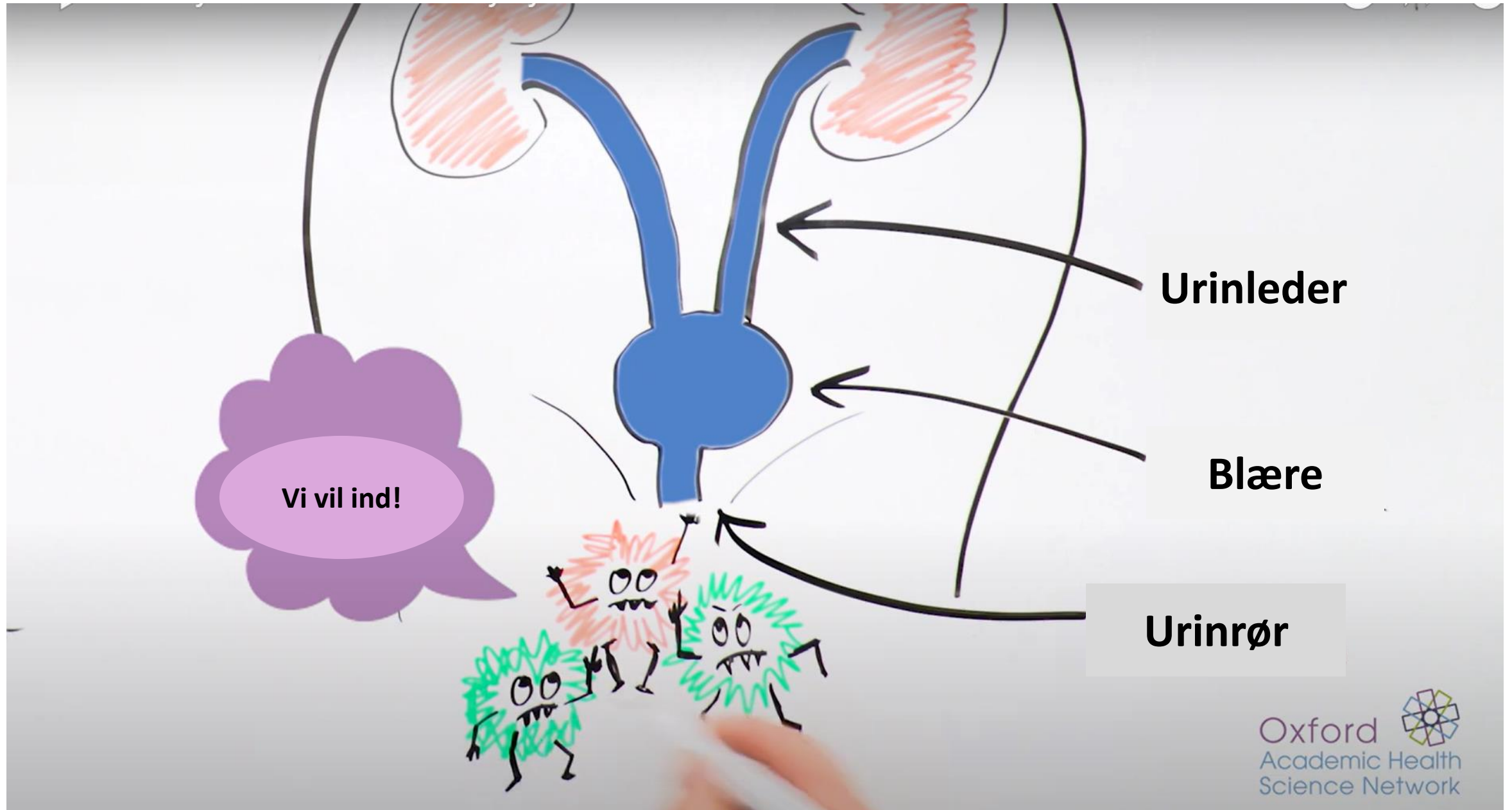
- Faste toilettider
- At sikre væskeindtag

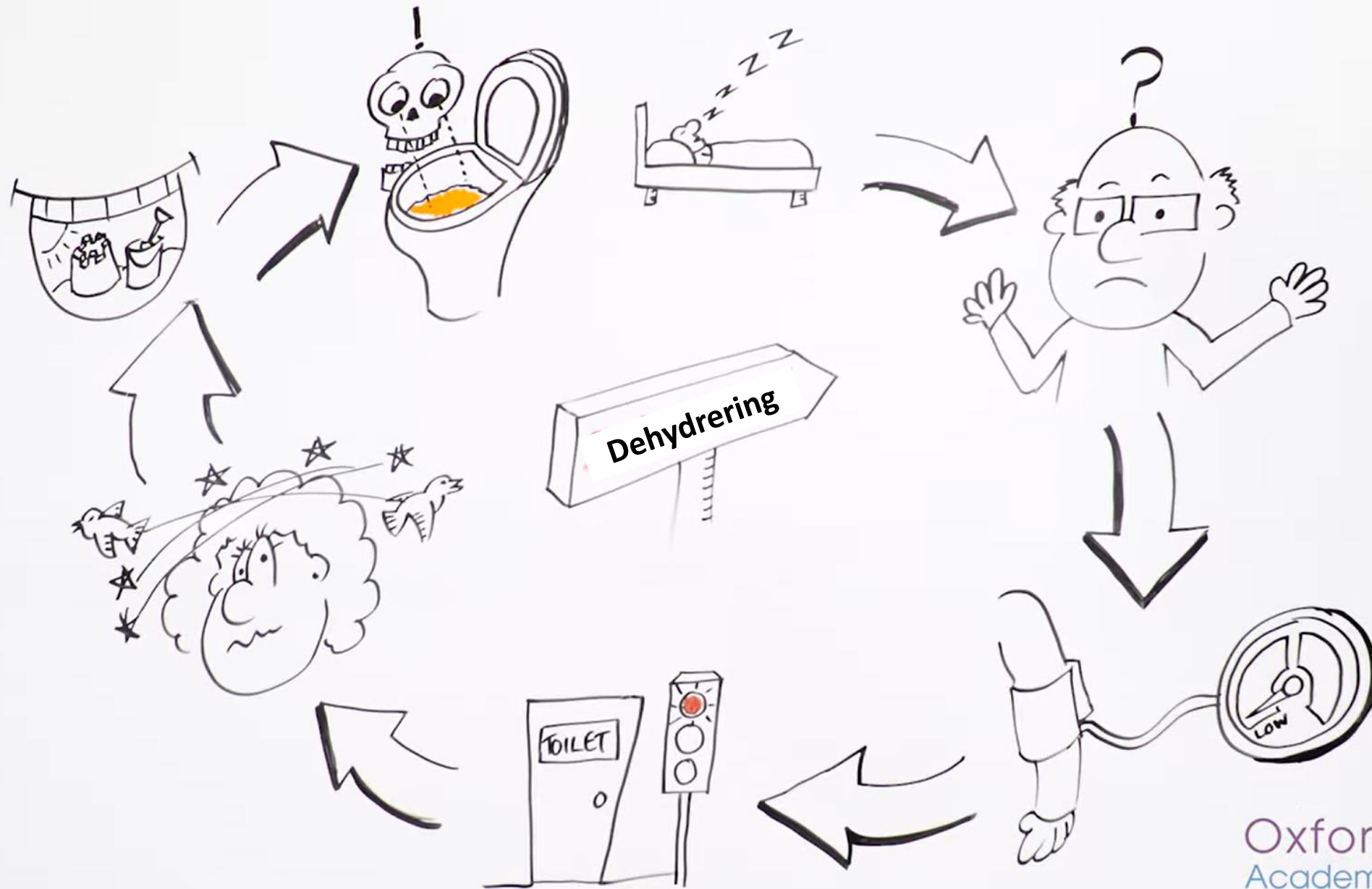
Forebyggelse

Rigelig væske

Væske fortynder bakterier i blæren og skyller dem væk

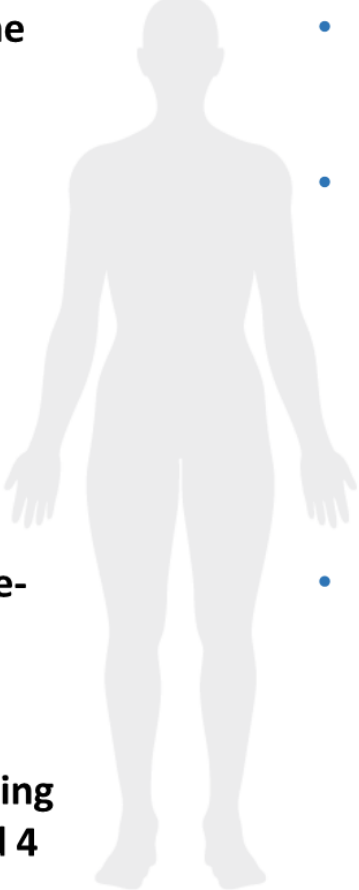
Hvad kan en borger med forvirring (konfusion, ændret adfærd) fejle?

- Væskemangel
- Forstoppelse
- Smerter
- Dårlig søvn
- Medicinændring
- Anden infektion
- Blodprop
- Lavt blodsukker
- Depression
- Ændring i rutiner – nyt personale, nye omgivelser
- Demens
- Find selv på flere...

Urin farvekort

- • **God**
- • **God**
- • **Okay**
- • **Væskemangel**
- • **Væskemangel**
- • **Svær væskemangel**
- • **Alvorlig væskemangel**

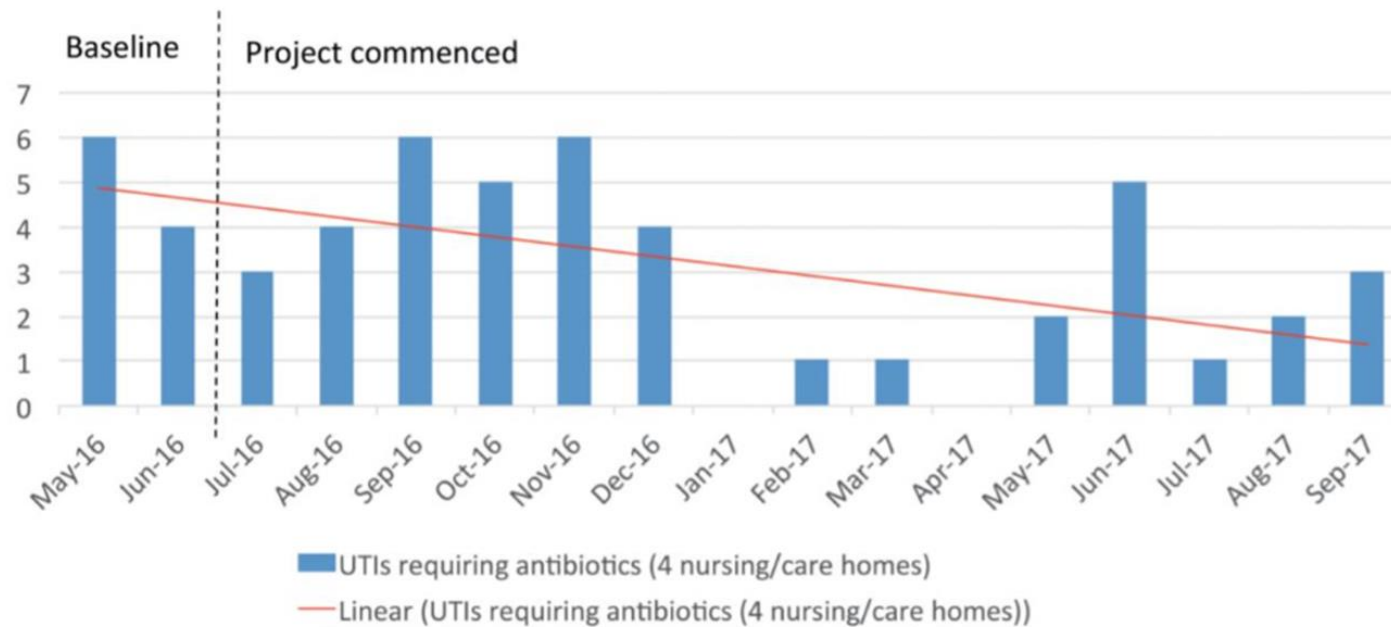
Tegn på væskemangel

- Hovedpine
 - Tørre læber og mund
 - Tørst
 - Mørk/ilde-lugtende urin
 - Vandladning færre end 4 x dagligt
 - Indsunkne øjne
 - Træthed
 - Kolde hænder
-

Reducing incidence of Urinary Tract Infections by promoting hydration in care homes East Berkshire Clinical Commissioning Group (CCG), April 2018

- Fokus på væskeindtag på plejehjem i Berkshire førte til fald i UVI og i indlæggelser
- UVI faldt i projektperioden fra 1 tilfælde på 13 dage til 1 tilfælde på 47 dage
- Et plejehjem havde ikke UVI i 230 dage

Figure 3: UTIs requiring antibiotics in 4 care homes

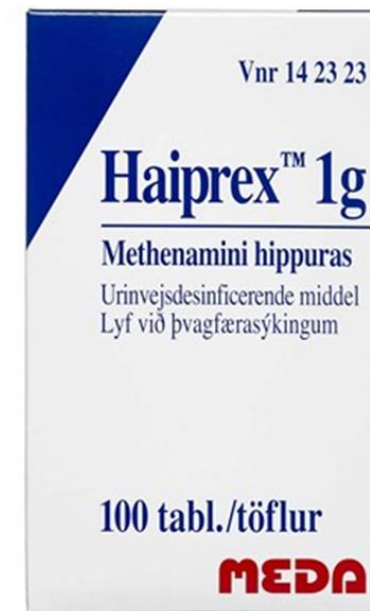
Forebyg UVI

- Faste vandladningstider hver 3.-4. time
Mindsker rest-urin
- Bleskift (min. 3 x døgn)
- Nedre toilette
- Fokus på håndhygiejne
 - FØR
 - EFTER
- Minimere brug af urinvejskatetre
 - Stor risiko for UVI ved kateterbrug
 - Vælg RIK/SIK hvis muligt

Forebyg UVI

- Tranebær
 - Der er ikke stærk evidens om virkningen
 - Skader ikke
- Methenamin (Haiprex)
 - Kan måske have effekt
 - Giver ikke resistente bakterier.
- Østrogen (Vagifem, Estring)
 - Mod tørhed i skeden
- Forebyggende antibiotika
 - Kan have effekt i en periode.
 - Men bivirkninger og resistensudvikling.

Hvad skal der til for at forebygge UVI?

Hygiejneprojekt på plejecenter Præstemarken i Stubbekøbing

Personalet har fokus på:

- Alle medarbejdere er undervist i generel hygiejne og forebyggende tiltag
- Brug af forklæde ved alt personlig pleje
- Korrekt nedre toilette – ét strøg – så smides vaskekluden ud
- Væskeskema – registrering af væskeindtag på ca. 1,5 l i døgnet
- Faste toilettider og bleskift
- Fokus på håndhygiejne
- Desinfektion af vaskefad og bord
- Håndklæder bruges kun en gang, så bliver de smidt til vask

Målet var i første omgang at undgå urinvejsinfektioner i 100 dage. Nu fejrer projektet snart, at ingen af beboerne har været syge med urinvejsinfektion i et helt år.

GULDBORGSUND

Fri for UVI
Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

Diagnostik

Refleksionen

Kan det være noget andet end UVI?

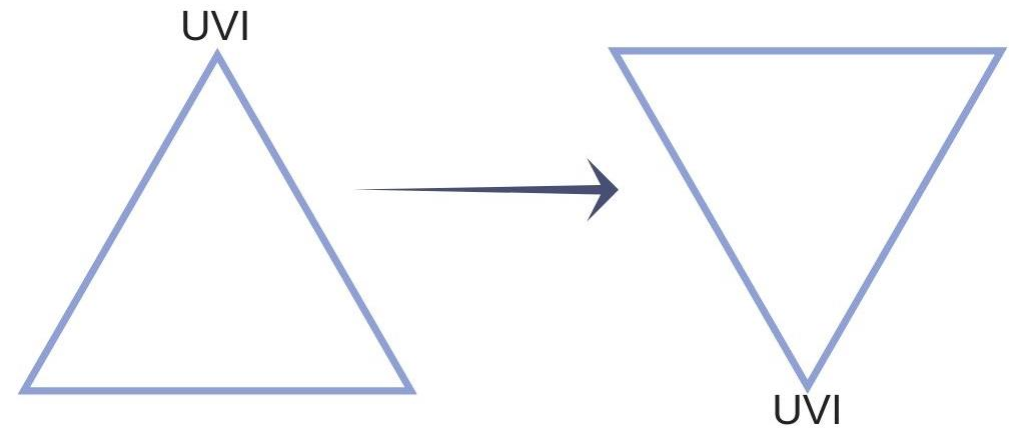
Er ændringen nyopstået og markant?

Kan man vente og se an?

Kan man forebygge?

Skemaets funktion

Relevante observationer noteres samme sted én gang

Faglig dialog

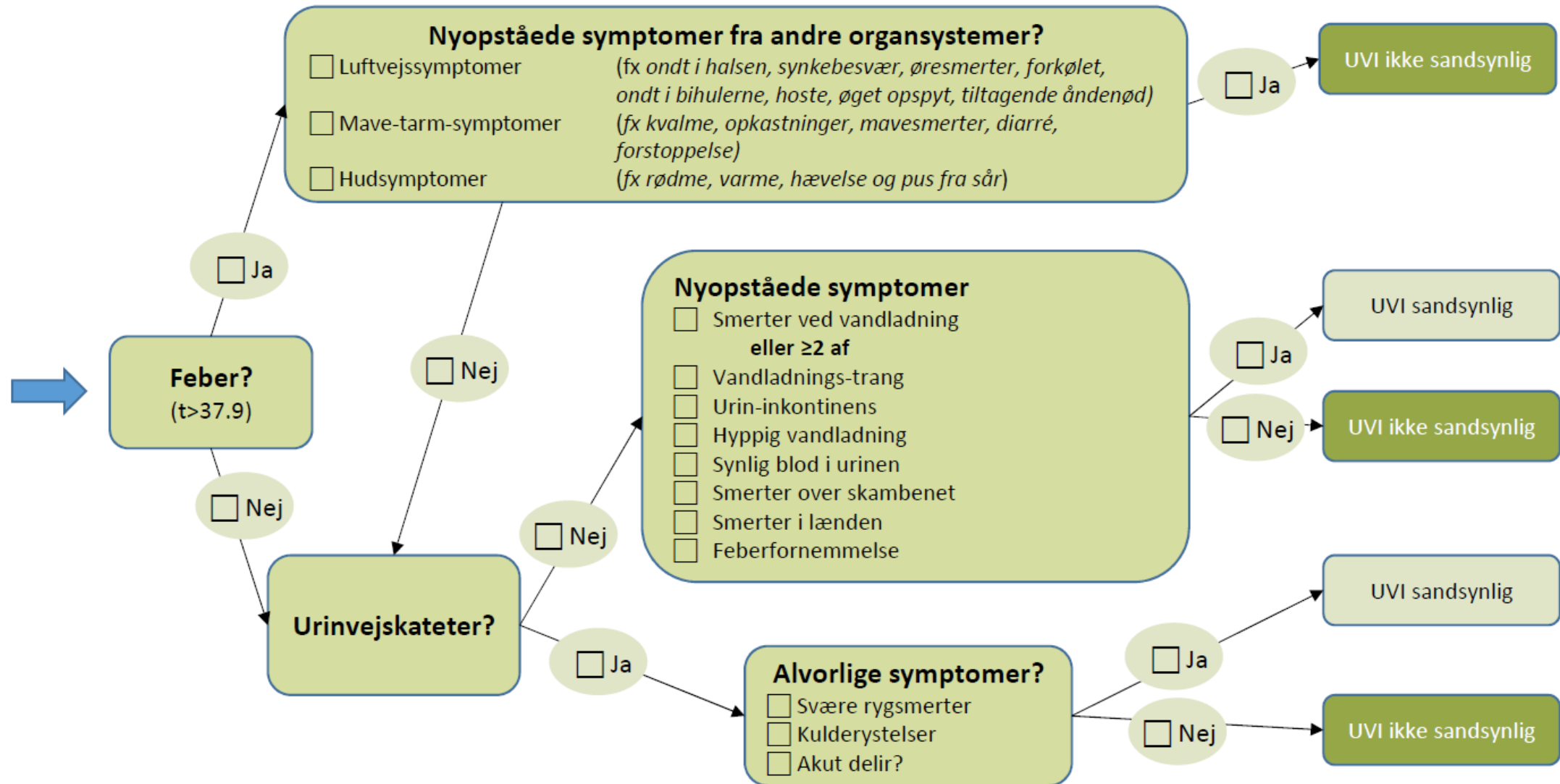
Struktur i overleveringen

Spørgsmål til refleksion og forebyggende tiltag

Er der for nyligt foretaget medicinændringer hos borgeren?
Er der ændringer i borgerens kroniske sygdomme?
Er der nyopståede psykiske problemstillinger?
Har borgeren smerter?
Er ændringen nyopstået og markant?
Vente og se an og observere borgeren uden tættere lægekontakt
Iværksættelse af forebyggende tiltag, som fx kan være: <ul style="list-style-type: none">• Øget væskeindtag – minimum 1500 ml samt brug af væskeskema• Individuelle og faste toilettider mellem 5-7 gange i døgnet• Fokus på medarbejdernes håndhygiejne og brug af plastforklæder• Korrekt udført nedre toilette• Brug af plastpose i vaskefad og efterfølgende desinfektion af vaskefad og bord• Brug af vådindikator i bleer• Gennemgang af borgers journal for at afdække et mønster i hvornår borgeren får urinvejsinfektion og hvordan den kommer til udtryk.

Mistænkt urinvejsinfektion

Refleksionsskema

Status

- Undervisningsseminar:
 - Personale og ledelse på 2 plejehjem
 - Kommunale udviklings- og kontinenssygeplejersker, uroterapeut
 - Odense Akut Team
 - AP-læger
- Undervisningsmateriale
- Støtteværktøj og refleksionsskema
- Spørgeskema før og efter
- Plakat og brochure

Status

- Interessenter
 - Kommuner, AP-læger, FAM, Akut Team, Gerontopsykiatri, Klynger, PLO, Geriatrisk afdeling, UCL (Sygeplejerske, SSA og SSH), Efter- og Videreuddannelser.
- Dataindsamling – lokalt (UTH-system), centralt (FMK), kommunalt (Nexus)
- Opfølgning - Afrapportering
- Fremtiden
 - Certificerede Anemone-Plejehjem
 - Udbredelse til en hel kommune, f.eks. Nyborg Kommune
 - E-læring
 - Nøglepersonuddannelse
 - Workshop

Tak for jeres opmærksomhed

Fri for UVI
Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem